

MINISTERSTVO

PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

0160024000864

sekcia sociálneho poistenia
a dôchodkového sporenia
Špitálska 4, 6, 8, 816 43 Bratislava

Ministerstvo obrany Slovenskej
republiky
sekcia personálnych a sociálnych
činností
Námestie generála Viesta 11694/2
832 47 Bratislava

Vaše číslo/zo dňa
SEPSČ-2/2024 - 50

Naše číslo
16207/2026-M_ODSP
2057/2026

Vybavuje/linka Bratislava
JUDr. Rudolf Križan/ 1913 12. 01. 2026

Vážený pán generálny riaditeľ,

na Váš list, v závere ktorého navrhujete zväzovanie legislatívnej úpravy § 60 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení (zákon o sociálnom poistení) v znení účinnom od 1. januára 2008 a po preštudovaní právnej a vecnej analýzy uplatňovania tohto ustanovenia v aplikačnej praxi Sociálnej poisťovne pri rozhodovaní o nároku na predčasný starobný dôchodok poberateľa invalidného dôchodku, na ktorý vznikol nárok podľa zákona č. 100/1988 Zb. (zákon o sociálnom zabezpečení) uvedený v liste, si Vám dovoľujeme predložiť nasledovné stanovisko.

Vychádzajúc z § 93 ods. 2 zákona č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov a z § 126 ods. 6 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov (osobitné predpisy) je nesporné, že invalidné dôchodky a čiastočné invalidné dôchodky profesionálnych vojakov, ktorých služobný pomer trval menej ako 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa zákona o sociálnom zabezpečení, a ktoré vypláca ku dňu účinnosti osobitných predpisov VÚSZ alebo úrad sociálneho zabezpečenia ministerstva, sa od účinnosti osobitných predpisov považujú za dôchodky podľa všeobecných predpisov (zákon o sociálnom zabezpečení a zákon o sociálnom poistení). Na výplatu týchto dôchodkov je príslušný útvar sociálneho zabezpečenia ministerstva alebo VÚSZ.

Podľa § 9 ods. 1 písm. h) zákona o sociálnom zabezpečení je doba poberania invalidného dôchodku náhradnou dobou.

Podľa § 255 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov sa náhradná doba, získaná pred 1. januárom 2004 podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, považuje za obdobie dôchodkového poistenia.

Podľa § 15 ods. 1 písm. f) zákona o sociálnom poistení v znení účinnom do 31. decembra 2007 je na účely starobného poistenia povinne poistená fyzická osoba, ktorej sa vypláca invalidný

dôchodok do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku, a to bez ohľadu na platiteľa dôchodku. Poistné na starobné poistenie platila za túto osobu Sociálna poisťovňa.

Povinné starobné poistenie osôb, ktorým sa vypláca invalidný dôchodok bolo s účinnosťou od 1. januára 2008 zrušené.

Súčasne s účinnosťou od 1. januára 2008 je v § 60 ods. 4 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov ustanovené, že obdobie dôchodkového poistenia je aj obdobie poberania invalidného dôchodku priznaného a vyplácaného Sociálnou poisťovňou, a to do dovŕšenia dôchodkového veku alebo do priznania predčasného starobného dôchodku.

V osobitnej časti dôvodovej správy k zákonu č. 555/2007, ktorým sa do zákona o sociálnom poistení vložilo ustanovenie § 60 ods. 4 sa uvádza, že „*v súvislosti s navrhovaným vylúčením fyzických osôb, ktorým sa vypláca invalidný dôchodok, z rozsahu dôchodkového poistenia, ktorému podliehali do 31. decembra 2007 výlučne z dôvodu poberania invalidného dôchodku, navrhuje sa s uplatnením princípu solidarity považovať na účely získavania nárokov na dôchodkové dávky ako obdobie dôchodkového poistenia aj obdobie poberania invalidného dôchodku z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % priznaného a vyplácaného Sociálnou poisťovňou*“.

Dôvodová správa neobsahuje žiadne právne a legitímne materiálne odôvodnenie, prečo sú z uvedeného okruhu poberateľov invalidného dôchodku vylúčení od 1. januára 2008 poberatelia invalidného dôchodku, na ktorý vznikol nárok podľa zákona o sociálnom zabezpečení, a ktorý sa považuje za invalidný dôchodok podľa všeobecných predpisov len z toho dôvodu, že ho vypláca v súlade s už citovanými predpismi, príslušný útvar sociálneho zabezpečenia ministerstva alebo VÚSZ. A to o to viac, že do 31. decembra 2007 sa poberanie invalidného dôchodku na účely starobného poistenia hodnotilo všetkým poberateľom tohto dôchodku rovnako bez ohľadu na to, ktorý platiteľ invalidný dôchodok vyplácal.

Nezapočítanie obdobia poberania invalidného dôchodku na nárok na starobné poistenie po 31. decembri 2007 negatívne ovplyvňuje dôchodkové práva dotknutých poistencov, pretože im znižuje počet rokov starobného poistenia, čo v konečnom dôsledku zníži sumu ich starobného alebo predčasného starobného dôchodku.

Vychádzajúc z uvedeného je dôvodné pochybovať, či rozdielne hodnotenie obdobia poberania invalidného dôchodku na účely starobného poistenia podľa § 60 ods. 4 zákona o sociálnom poistení od 1. januára 2008 len preto, že invalidný dôchodok vypláca VÚSZ, resp. orgán sociálneho zabezpečenia ministerstva je konformné s čl. 12 ods. 1 a tým aj s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústava).

Zásada rovnosti v dôchodkovom poistení podľa judikatúry Ústavného súdu SR a európskych súdov znamená zákaz neodôvodnenej nerovnosti, pričom rozdielne zaobchádzanie je prípustné len vtedy, ak sa sleduje legitímny cieľ a rešpektuje princíp primeranosti.

Z doteraz vykonaného zisťovania nie sú známe žiadne legitímne materiálne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali rozdielne zaobchádzanie s poberateľom invalidného dôchodku, ktorý vypláca Sociálna poisťovňa v porovnaní s poberateľom invalidného dôchodku, ktorý vypláca VÚSZ alebo úrad dôchodkového zabezpečenia ministerstva.

Sociálna poisťovňa v rozhodnutí, ktorým znížila obdobie dôchodkového poistenia

odpočítaním pôvodne započítaného obdobia poberania invalidného dôchodku aj po 31. decembri 2007, zrejme rigorózne vychádzala z gramatického výkladu § 60 ods. 4. Vychádzajúc z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky je legitímne položiť otázku, či je tento výklad konformný s ústavou.

Zmena § 60 ods. 4, ktorú iniciujete si vyžaduje určité, vopred ťažko odhadnuteľné časové obdobie potrebné na analytickú a právnu prípravu príslušného návrhu právnej úpravy, ktoré bude podliehať politickému rozhodnutiu a čas potrebný na štandardný legislatívny proces.

V uvedenej súvislosti si dovoľujeme vysloviť názor, že započítanie obdobia poberania invalidného dôchodku vyplácaného VÚSZ alebo útvaram sociálneho zabezpečenia ministerstva na nárok na dôchodok podľa všeobecných predpisov, by bolo možné, s prihliadnutím na judikatúru ÚS SR a všeobecných súdov SR (pozri započítanie obdobia výkonu služby na nárok na starobný dôchodok), riešiť aj výkladom. Ďalej si dovoľujeme vysloviť názor, že úmyslom zákonodarcu nemohlo byť vedomé a účelové poškodzovanie dôchodkových práv týchto poberateľov invalidného dôchodku.

Podľa čl. 152 ods. 4 ústavy, výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s ústavou. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že pri výklade zákona o sociálnom poistení treba uprednostniť výklad, ktorý neporušuje zásadu rovnosti (čl. 12 ústavy), zohľadniť ochranu legitímnych očakávaní poistencov a rešpektovať právo na primerané hmotné zabezpečenie v starobe (čl. 39 ústavy).

Za súčasného právneho stavu a s prihliadnutím na aplikačnú prax Sociálnej poisťovne zatiaľ môžeme len odporučiť, aby žiadateľ o predčasný starobný dôchodok písomne požiadal Sociálnu poisťovňu o opätovné započítanie doby poberania invalidného dôchodku vyplácaného po 31. decembri 2007 na nárok na dôchodok. Ak jeho žiadosti nevyhoví, má možnosť napadnúť rozhodnutie odvolaním. Ak odvolaniu nevyhoví, má možnosť napadnúť jej právoplatné rozhodnutie správnu žalobou, o ktorej rozhodne príslušný správny súd.

Vzhľadom na už uvedenú judikatúru ÚS SR a všeobecných súdov, nemožno vylúčiť, že v spore bude úspešný.

S pozdravom

Ing. Jana Polakovičová Kolesárová
generálna riaditeľka